

เสด็จออกประทับที่เก๋งงตึก พระราชทานของ
แจกแก่ผู้ที่มาในการพระกระฐิน แลโปรดให้สม
เด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ที่ตามเสด็จไปด้วย ทรง
ถวายผ้าไตรแก่พระสงฆ์ อันศิษย์ วัดพระประทุม
เจดีย์ทั่วกัน แลโปรดให้ถวายของ ไทยธรรมในการ
บำเพ็ญพระกุศลนี้ แก่ พระสงฆ์ทั้งพระอาราม

เวลาค่ำเสด็จ เจริญพระพุทธรูป และ
เดินเทียบที่พระประทุมเจดีย์ เช่นวันก่อน
ครั้นวันที่ ๖ เวลาเช้า ๓ โมงครึ่ง เสด็จลง
เรือพระที่นั่ง เสด็จพระดำเนินมาถึง กรุงเทพฯ
เวลา ๕ ทุ่มครึ่ง เสด็จขึ้นประทับวัดบวรนิเวศน์วิหาร

ประวัติของสมเด็จพระวันรัต

สมเด็จพระวันรัต ปรียัตติพิพัฒน์พงษ์
วิสุทธิสงฆ์ ปรียานุก ตรีขุฎกโกศล วิมล
ญาณสุนทร มหาทักษิณคุณุคร บวรสังฆาราม
คามวาสี อรัณวาสี สถิตยวัตโสสมนคฺฉวิหาร พระอา
รามหลวง เจ้าคณะใหญ่ฝ่ายใต้ นั้น นามเดิม
“เทียบ” ในรัชกาลที่ ๓ ใ้ก่ออุปสมบทเป็นภิกษุ
ชยวัตรราชาธิวาส แลได้ศึกษาพระปริยัติธรรม
ต่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ ขณะ
ทรงพระผนวชอยู่ แลแล้วเข้าสอบข้อพระไตร
ปิฎก ในที่ประชุมพระราชคณะผู้ ใหญ่ผู้น้อย
ไ้ไปเป็นเปรียญ ๗ ประโยค พระราชทานนิตยภัตร
เดือนละ ๒ ตำลึงกึ่ง ภายหลังเข้าสอบได้อีกครั้ง
หนึ่ง ไ้ไปเป็นเปรียญ ๘ ประโยค พระราชทานนิตย
ภัตรเดือนละ ๓ ตำลึงกึ่ง แลแล้วโปรดให้เป็น
พระอธิการที่ พระราชาคณะ วัดราชาธิวาส มีนิตย
ภัตรเดือนละ ๔ ตำลึง

รัชกาลที่ ๔ โปรดให้เป็นเจ้าอารามวัด
โสสมนคฺฉวิหาร แลเลื่อนเป็นพระพรหมมุนีศรีวิสุทธิ

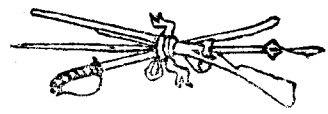
ญาณนายก ตรีขุฎกธรา มหาคณะคุณุคร บวรสัง
ฆารามคามวาสี มีนิตยภัตรเดือนละ ๔ ตำ
ลึง ๓ บาท รัชกาลประจุบันนี้ พระราช
ทานตรีปิฎก ให้เป็นพระพิมลธรรม มหาค
คุณวิบูลย์ปรีชาญาณนายก ตรีขุฎกคุณาลังการ
ภษิต อัครทิศคุณุคร บวรสังฆารามคาม
วาสี ตำแหน่งเจ้าคณะรองฝ่ายเหนือ มีนิตย
ภัตรเดือนละ ๖ ตำลึง ภายหลังโปรดให้
เป็นสมเด็จพะวันรัต ๑ เจ้าคณะใหญ่ฝ่ายใต้
มีนามตามจารึกในสุพรรณบัตร ทรงไ้ลงมา
ข้างต้นแล้ว พระราชทานตาลปัตรแก่มหาคณะ
คาคเป็นเครื่องยศ แลนิตยภัตรราคาเดือนละ ๗
ตำลึง มีถานานคฺฉิกิ ตั้งถานานุกรมไ้ ๑๐
รูป คือพระครูปลัด สัมพิพัฒน์สมุทธาราย มี
นิตยภัตรเดือนละ ๓ ตำลึง ๑ พระครูวิ
นิยธ ๑ พระครูวินัยธรรม ๑ พระครูพรหม
สรว ๑ พระครูอมรคฺฉัพ ๑ พระครูธรรม
ศุค ๑ พระครูพทฆบาล ๑ พระครูญาณภิก ๑
พระครูสมุท ๑ พระครูใบฎีกา ๑
ด้วยสังฆารของ ท่าน ล่วงมาถึงแก่ความ
ชรา ซึ่งเป็นของแน่ที่บุคคลจะไ้รับแล้ว ความ
พยายาก็ต้องย้ายเป็นธรรมคา มีกำลังถอยน้อย
ลงโดยลำดับ ครั้นเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน
รัตนโกสินทร์ คี ๑๑๐ นี้ อากาให้อ่อนเปลี้ย
ยิ่งขึ้น พระยาอมรสาตรประสิทธิ์ศิลป์ ประภ
ยารักษา ก็ไม่สามารถที่จะเยียวยาพยายไ้
เลื่อมถอยลงไ้ วันที่ ๔ พฤศจิกายน เวลา
บ่าย ๒ โมงเศษ ให้หอบเป็นกำลัง มรณะ
ภยไ้มาถึงท่าน เวลาบ่าย ๔ โมง ๑๐
นาที ณวันที่กล่าวนี้ อายุท่านไ้ ๘๖ มี
พรรษาไ้ ๖๕ พรรษา

วันที่ ๕ พฤศจิกายน เวลาเช้า ๕
 โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
 พระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งกราบพระกรุง ไป
 พระราชทานน้ำสรงศพ เจ้าพนักงานแต่งศพ
 อย่างสมณเพศเสร็จแล้ว ยกศพลงลงใน พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสวมผ้าพอกเกี้ยวของ
 ค่า พันโทมคพระราชทานแล้ว เจ้าพนักงาน
 ยกลงในชั้นที่ เห็นชั้นแว่นฟ้า ๒ ชั้น
 ประทอบโกษไม้สิบสองแวงล้อมด้วยเครื่องสูง ๕
 ชั้น ๔ คันแล้ว ทรงทอผ้าไตร ๑๐ ไตร
 ผ้าขาว ๒๐ ผืน พระสงฆ์บังสกุลแล้ว เสด็จ
 พระราชดำเนินกลับ พระราชทานถาดองชนะเขี้ยว
 ๕ คู่ จ้ำปี ๑ จ้ำกลอง ๑ สังข์ ๑
 แตรทอง ๒ แตรฝรั่ง ๒ ประโคมประจำ
 ศพ แลพระสงฆ์สวดอภิธรรมวันละ ๘ รูป
 กว่าจะได้พระราชทานเพลิงศพ

ข่าวตาย

หม่อมเจ้าน้อย ในพระเจ้าไอยกาเชอ
 กรมหมื่นศรีสัตต ในรัชกาลที่ ๓ ได้ รับ
 พระราชทาน เขี้ยวปีละ ๑๐ คำตั้ง รัชกาล
 ที่ ๔ พระราชทาน เขี้ยวปีละ ๑๒ คำตั้ง
 รัชกาลประยูรนี้ ได้ รับราชการในกรมช่าง
 สิบหมู่ พระราชทาน เขี้ยวปีละ ๑๕ คำตั้ง
 ภายหลังได้เพิ่มขึ้นเป็นปีละ ๒ ซึ่ง พระราช
 ทานเครื่องราชอิศริยาภรณ์ อันมีเกียรติยศ
 มกุฎสยาม วิจิตรภรณ์ ๑ ประชวรมาแต่
 เกือบ เมษายน รัตนโกสินทร์ศึก ๑๐ อากา
 รมไม่ใคร่หลับ เสวยอาหาร ดอนน้อย
 ลงคำหม่อมเจ้าน้อย ๗ เลยศักดิ์รักษา ว่า เป็น โรค

ลมกระสาย เวลาค่ำ ให้เพื่อที่นาภิเษก
 วันที่ ๘ ตุลาคม อากา ชุกหนักลง โสภะ
 ที่ศักดิ์แลขาด วันที่ ๕ พฤศจิกายน เวลา
 ย่ำ ๒ โมงเศษ หอยแปนกำลัง เวลา ย่ำ ๕ โมง
 ๑๕ นาที หม่อมเจ้าน้อย สิ้นชีพิตักษัย ชันษา
 ได้ ๖๐ ปี พระราชทานน้ำสรงศพ ด้ยทอง
 ที่ยเป็นเกียรติยศ หม่อมเจ้าจันทร์จัดการศพ

ประกาศกรมยุทธนาธิการ

ศาลายยุทธนาธิการ
 วันที่ ๒ ตุลาคม รัตนโกสินทร์ศึก ๑๑๐
 ด้ยนายร้อยโทนายอำเภอพันเอก ทหาร รวย
 “ล้อมวัง” ได้เข้ารับราชการฝ่ายทหารในกองทหาร
 ล้อมวังมาแต่ในจำนวนชั้นแม่เบญจศก ๑๒๔๕
 ได้รับยศทหาร เป็นจ่า นายสิบยกยัตรกอง แล้ว
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จ่า นายสิบนายอำเภอ
 เป็นนายร้อยโท นายร้อยโทนายอำเภอได้ รับราชการ
 ฝ่ายทหารมาตั้งแต่จำนวนชั้นแม่เบญจศก ๑๒๔๕
 จนถึงรัตนโกสินทร์ศึก ๑๑๐ รวม ๔ ปี นาย
 ร้อยโทนายอำเภอมีอายุชราลง กราบถวายบังคม
 ลาออกจากราชการทหาร ทรงพระกรุณาโปรด
 เกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว
 นายร้อยโทนายอำเภอได้ ออกจากราชการทหาร มียศ
 ทหารศักดิ์ตัว อยู่ตามพระราชบัญญัติ อย่างนาย
 ทหารที่ออกจากราชการทหาร นั้น

นายเวรชาญชีพล กระทรวงยุทธนาธิการ

ศาลายยุทธนาธิการ

วันที่ ๒๐ ตุลาคม รัตนโกสินทร์ศึก ๑๑๐